

**ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ**

КОМИСИЯ ПО ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА И ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № 953 - 14 - 5

Дата 12 / 04 2019 г.

Относно: Доклад за дейността на омбудсмана на Република България през 2018 г., № 939-02-3, внесен от Омбудсмана на Република България на 29.03.2019 г.

На редовно заседание на Комисията по вероизповеданията и правата на човека, проведено на 10 април 2019 г., беше обсъден Доклад за дейността на омбудсмана на Република България през 2018 г., № 939-02-3, внесен от Омбудсмана на Република България на 29.03.2019 г.

На заседанието присъстваха г-жа Мая Манолова – омбудсман на Република България, г-жа Диана Ковачева – заместник-омбудсман и експерти на институцията.

Докладът за дейността на омбудсмана през 2018 г. беше представен от Омбудсмана - г-жа Мая Манолова.

Тя заяви, че в сравнение с 2015 г., когато е встъпила в длъжност, два пъти е нараснал и броят на жалбите, и броят на посещенията в приемната, което е доказателство за повишеното доверие към институцията. Общийят брой жалби и сигнали, които са постъпили през 2018 г. е 12 890, което е с 2% повече в сравнение с 2017 г. Броят на приключилите жалби и сигнали през 2018 г. е 12 258.

Населените места в страната, в които Омбудсманът се е срещнал с гражданиците са 139, организирани са 54 изнесени приемни, както и 4 мобилни приемни.

Броят на гражданиците, консултирани в приемната на институцията е 24 634, като общо получилите непосредствено съдействие от омбудсмана граждани са 36 892, което е с 5.8% повече в сравнение с предходната година.

И през 2018 г. най-голям е броят на жалбите и сигналите от потребителите на обществени услуги – 3 009, който представлява 23.34% от всички оплаквания, следват жалбите, свързани с нарушен или засегнати социални права с 15.43%, а третото място заемат проблемите на собствеността с 10.05%.

Отчете се увеличение на жалбите срещу ВиК операторите, което поставя тези оплаквания на първо място сред останалите обществени услуги. Следват значителен брой сигнали, свързани с електронните съобщителни услуги, електроснабдителните и топлофикационните услуги. Г-жа Манолова изтъкна, че продължава практиката монополни дружества, които извършват обществени услуги, а също и банки, да прехвърлят свои задължения на колекторски фирми и счита, че са необходими законодателни промени.

Акцентира се и върху нарастването на броя на жалбите, свързани с екологичните права на гражданите.

През 2018 г. тенденцията за увеличаване на броя на жалбите срещу съдебни изпълнители намалява, като за цялата година има постъпили 832 жалби, т.е. с 41% по-малко в сравнение с 2017 г., в края на която е изменен - по инициатива на омбудсмана, Гражданският процесуален кодекс.

Г-жа Манолова отбележа, че значима тема в работата на Омбудсмана през 2018 г. е защитата на една от най-увязвимите групи в обществото - хората с увреждания, която се нуждае най-много от подкрепа при реализирането на правата си. Тя посочи като най-важен резултат от съвместните действия на омбудсмана, представителите на хората с увреждания и институциите приемането на Закона за хората с увреждания, Закона за личната помощ и Закона за социалните услуги. С това се отбележва важна стъпка в реформата на политиката за хората с увреждания.

Едно от основните направления в дейността на институцията през изминалата година е свързано с проблемите на децата. Най-висок е броят на жалбите по отношение на защитата на правата на децата в семейства – 101, като в тях влизат оплаквания от действия на органи за закрила, родителски конфликти, алтернативни грижи, семейни проблеми и др. Специален акцент в дейността са и проблемите на децата с увреждания, както и тези свързани с насилие в семейството, на училище.

Г-жа Манолова отбележа, че социалните права на гражданите са били на преден план в работата на институцията през изминалата година. През 2018 г. се търси съдействие основно за изплащане на дължими трудови възнаграждения, оказване на социална подкрепа и получаване на финансови средства, намиране на работа. През 2017 г. и 2018 г. има значително увеличение на броя на жалбите спрямо 2015 г. и 2016 г.

Г-жа Манолова посочи, че в резултат на доброто сътрудничество и взаимодействие с Народното събрание, с приетите законови промени редица проблеми намират разрешение по отношение на миньорския труд и пенсионирането на миньорите, получаването на наследствена пенсия от деца, останали без един или двамата си родители, некоректните работодатели и др.

Наред с другите инициативи, Омбудсманът изтъкна изключително важната кампания, превърната се в кауза – Европейската кампания срещу двойния стандарт на храните. Тя предстои да бъде успешно финансирана и ще бъде доказателство, че европейските институции работят в интерес на гражданите.

Сериозно място в доклада е отделено на дейността на омбудсмана като Национален превантивен механизъм (НПМ) – посещенията в местата за лишаване от свобода - затворите и следствените арести, психиатриите, социалните институции за възрастни и деца, бежанските центрове. През 2018 г. НПМ отчита напредък в подобряване на битовите условия на лишените от свобода в местата за задържане, разположени в Южна България.

В резултат на дейността си по конкретни проблеми Омбудсманът е упражнил правото си на косвена законодателна инициатива – внесени са 11 законопроекта и 2 искания до Конституционния съд.

Годишният доклад на омбудсмана за 2018 г. включва и специална част, свързана с наблюдението на изпълнението на международните актове в областта на правата на човека и информация относно изпълнението на осъдителните решения на Европейския съд по правата на човека, както и за тези в процедура по засилено наблюдение от страна на Комитета на министрите на Съвета на Европа.

В хода на дискусията, народните представители Красимир Велчев и Павел Шопов изразиха мнения по доклада, относно дейността и статута на институцията, понятието „косвена“ законодателна инициатива на омбудсмана и се подчертва, че както Народното събрание, така и Омбудсманът е необходимо да работят в интерес и за защита на българските граждани.

След проведените дебати, Комисията по вероизповеданията и правата на човека, единодушно, с 9 гласа „За“ предлага на Народното събрание да приеме Доклад за дейността на омбудсмана на Република България през 2018 г., № 939-02-3, внесен от Омбудсмана на Република България на 29.03.2019 г.

Комисията предлага и проект за решение, което трябва да бъде разисквано и прието от Народното събрание.

Проект!

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РЕШЕНИЕ

по Доклада за дейността на омбудсмана на Република България през 2018 г.

Народното събрание на основание чл. 84, т. 17 от Конституцията на Република България и във връзка с чл. 22, ал. 1 от Закона за омбудсмана

РЕШИ:

Приема Доклада за дейността на омбудсмана на Република България през 2018 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА И ПРАВАТА
НА ЧОВЕКА:**

КРАСИМИР ВЕЛЧЕВ